

KamuLÁTIN

Volt egy elgyötört, bélbajos csivavája. Többnyire napnyugtakor vitte le sétálni a kutyát a panelházak tövébe ez a mackós járású ember. Ez abból állt, hogy órákon át cibálta a pórázta a sarki lottózó előtt egy sörrel a kezében, míg tekintetében ott lapangott a rafkós, csibészes mélabú, puhány rosszfiúk mimikrije. Pedig jószívű srác volt. Csak néhány embert vert át kisebb-nagyobb ügyletekkel. Például elhívta őket muzsikálni különböző vendéglátóipari egységekbe, de hű kísérői soha egy fityinget nem láttak a gázsziból. Amint követelték a nekik járó összeget, egyből záporoztak a lókupecre jellemző tómondatok és a barokkos szónoklatok, hogy „persze, nyugi, skacok, tutira megvan, ne izéljetez, csak befektettem a lóvét”. A srácok pontosan tudták, hogy társuk tuti befektetése mit takar. Sportfogadások és kaparós sorsjegyek, Teleki téri pókerpartik és pár láda whiskey, meg egy-két gramm hasis, ami az ihlet karbantartásához elengedhetetlen. Ha mindezt szóvá tették, egyből jött a teátrális hóbörgés, hogy mégis mit képzelünk róla, végrehajtói vesztegzár alatt áll az egész kecója, kórházban lábadozik a teljes rokonsága, majd felhozta a temérdek közműtartozást és a tetemes kártyaadósságot, amit az évek során felhalmozott. Csivavás Rico nem volt tőzsdeügynök, de bármikor képes volt lyukat beszélni egy sereg hittérítő és adóellenőr hasába. Ezt a képességét a kikupált vándorzenészekről leste el, akik kiskorától fogva ott lebzseltek körülötte a hippi édesapja révén. Ez utóbbi Rico kamaszkorában bejelentette, hogy meleg, majd elhagyta a családot, hogy a kőbányai szórakoztatóipar előadóművészeként végre kiteljesedjen.

Rico tőle örökölte színpadi rátermettségét és dinamikus előadásmódját, amit különféle latin-amerikai ízekkel fűszerezett, holott egy árva kukkot nem beszélt spanyolul. Pár tucát Gipsy Kings nóta szövegét tudta fejből valami zagyva fonetikai átírat szerint, amit mindig kitett maga elé egy rozoga kottatartóra. Repertoárját hol az Erzsébet téren, hol a Blaha szökőkútja mellett trenírozta. Megjárta Pest minden turisztikai csomópontját és aluljárói poklát. Volt benne egy lokális hatásoktól független, univerzális energia, melynek köszönhetően kialakította a saját egzotikus stílusát, kifejlesztett egy csak rá jellemző, tarka szlenget. *Há! Figyejje má' ide, kábrón! Sikájjad rendesen a Bambolérót, ne csak úgy kamuból!* Színpadi megjelenése egyszerre volt nyájas és extravagáns, de hízelgő, öltözői stílusának sem lehetett ellenállni. Pergő nyelve mindig kihúzta őt a slamasztikából, míg valódi lénye rejtve maradt a dzsigolói köpönyeg és az andalúz spontaneitás spanyolfala mögött.

„Hát te meg ki vagy, és mi a szart keresel itt?” – mutatkozott be tömören, amikor pár évvel korábban egy baráti összejövetelen megismerkedtünk egy Almitra nevű lánynál. Ak-

koriban együtt jártak, de nem sokkal később Almitra az én kezemet fogta, amikor meglátogattuk Ricót a Lipóton. A zárt osztály nem volt számára teljesen idegen. Hektikus természetű édesanyjával, akivel egy fedél alatt lakott, felváltva hajszolták bele egymást egy-egy rövid lefutású, rutinszerű idegösszeroppanásba. Apjára, aki olajos nyakú autószerelőből a kőbányai alvilág prominens, éjszakai előadóművésze lett, nem számíthatott. Almitrával brióst és vécépapírt vittünk be neki. És egy már akkor ősközületnek számító mobilt, hogy kommunikálni tudjon a külvilággal. Csüggedten markolászta a szakócaalakú készüléket. „Minek ez nekem, testvéreim? Nincs kit hívjak! Az Úrjézus összes apostola ki akarja verni belőlem a szart! Lassan a hangomat is elviszi az ördög.” Elféhéredett arccal fixírozta a falat a kórházi ágy szélén egy atlétában, és majszolta a száraz sütit. Kopaszodó buráján bizsergetek a korpás sörték, mint egy kifutó szélén szomorkodó gorillabébi fején.

Ez a simlis bohóc néha komoly arcát is megmutatta. Bent a Lipóton mesélte, hogy egyetlen külföldi kiruccanása alkalmával egyik zenésztársa elvitte őt Peruba, ahol majdnem belefutott egy folyóba. Felborult a gumicsónakjuk egy andoki rafting túrán. Rico hosszú percekig a víz alá merült. „Kajakra mondom! Láttam a fehér fényt, öcsém!” Miután az örvény engedett a szorításából, és kiköpte őt a zuhatag, társai huszarláncot alkotva húzták ki a partra. Már nem lélegzett. A kecsua serpák újraélesztették, és a Szent Hegy sziklás ösvényein át visszavitték a civilizációba. Ezen a ponton megjegyeztem, hogy nincsenek kecsua serpák, mert mindkettő egy különálló, egymástól távol élő népcsoport. Rico erre felpattan az ágyról, és ökölbe szorított kézzel elélem lép. Almitra villámgyorsan lenyugtatja, így vidáman folytatja a sztorit. Magatehetetlen testét végül egy liánokból font hordágyon szállították át a mély szurdokok által szegélyezett hegyi ösvényen, mint a *Fitzcarraldo* indiánjai a hatalmas, szárazföldi kompot, ami a híres filmben a kolonizátorok gögös telhetetlenségét jelképezi. Az eset után Rico egyből megtért, és fél évig Peruban ragadt. Többnyire kártyázással és bennszülött prostituáltakkal mulatta az időt. Rákapott a nyers kokacserjére, ami ki-ki számra kapható arrafelé néhány sol-ért, ami a fillér helyi megfelelője. Hetente részt vett egy ayahuasca szertartáson. Ez legalább arra jó volt, hogy egy időre lerakja a piát. A történetek után két részre osztotta a világot. Egy tisztán isteni természetű szférára, ahová az asztárláncok költöztek, miután elérte a folyómeder kavicsos alját, és egy elvetemült földi régióra, ahol ő már bármit megtehet, hiszen a baleset óta teljesen szabad és sérthetetlen. „Halhatatlan vagyok, öcsém! Érted? Halhatatlan!” Ugrándozott Rico a recsegő ágyon rikoltozva, mire rögtön berontott a kórterembe két borostás ápoló, és figyelmeztették, ha nem marad nyugton, nyomban kap a valagába egy szurit és odaszíjazzák az ágyhoz.

Az eldorádói kaland után a realiak szintjén nem változott semmi. A Cuzcói-konzul hazajuttatta Magyarországra, ahol Rico továbbra is a Havanna lakótelep egyik denevérlepte odújában tengette tovább az életét a perui Gondviselés kegyelméből. Spontán improvizációit és virtuóz gitárfutamait a szomszéd lakó bazaltos szarása szakította félbe. A papírvékony falakon át minden löketnél berobbant a porcelán, majd hosszú percekgig nem hallatszott egyéb, csak az öblítőtartály vadvízi csobogása. Továbbra is kusza anyagi gondok gyötörték, amiket csak tetézték a különféle nőkhöz fűződő, veszedelmes viszonyai. Állítása szerint mindenki elevenen meg akarta nyúzni. Lamentáló monológjai alatt ártatlan tekintettel leste a hatást. Aki az álarcai mögé látott, azt csak ritkán baszta át. Főleg, ha az illető a hóna alá karolt. Fennhangon üdvözölte a kölcsönös bajtársiasság sava-borsát, andoki szerénységgel, de pesti rátartisággal.

Aznap, amikor megismerkedtünk Almitra agyagműhelyében, Rico egyszer csak fel pattant a kanapéről, és bejelentette, hogy muszáj felvinnie a csajt a galériára. Pár pillanattal később már a lány öngidatestét tuszkolta felfelé a lépcsőn, miközben lírai áhítattal suttopta fülébe az orális szex iránti feltétlen odaadását. Időm se volt zavarba jönni. Rico hófehér, pörsenéses hátát és ovális, gorillaszerű fejszerkezetét bámultam percekgig, ahogy bólogatva követte a lány minden intim mozdulatát. Tojásdad burája kilengett, mint a cári nagyharang, miközben galapagos teknősökre jellemző párzási hangokat bocsátott ki magából. Ahogy levonultak a galériáról, felém kacsintott és megvillantotta perverz tevévagyórát. Sose voltam képes megfejteni a természetes arrogancia és a kihívó idiotizmus eme különös elegyét. Egész jó úton haladt afelé, hogy a pesti underground ne csak ócska haknizenésnek tekintse, aki steakzabáló holland turisták talpa alá nyomja a monoton rumbát, hanem kósza allűrjei mögött megsejtsék a dobogó szív valódi akusztikáját.

„Azt hiszed, életem végéig *éttermi fogyasztékos* leszek?” Üvöltötte Rico a pofámba, amikor teli tokkal, de üres zsebbel kullogtunk koncert után a Jászai Mari tér felé. Néha ilyenkor még beültünk a Fehér Gyűrűbe, ahol söröktől elnehezült nyakkal, asztallapon koppanó homlokokkal számháborúztunk teljes végkimerülésig.

Zárás után egyszer kihívták ránk a zsarukat. Rico a kocsmá előtt elhaladó 2-es villamos sín párján fetrengve tépte a húrokat, én pedig egy kapualjból kiráncigált kuka fedelén vertem alá a taktust. Mire kiérkeztek a rendfenntartó erők, az úttesten eszkalálódott a kari-bi hangulat. Brit turisták ropták a táncot a Fehér Gyűrű pincérnőivel, hebehurgia hollandok locsolták egymást egri bikavérrel. Olyan volt az egész, mint egy spontán, kubai utcabál. Amikor a rendőrautó kikapcsolt villogóval begördült Rico mellé, ő épp teljes extázisban ugrált egy piros Lada tetején. A zsaruk teljesen elképedve, tátott szájjal bámulták, ahogy Rico félmeztelenül vonagló teste alatt ütemesen horpadt befelé az öreg Zsiguli te-teje. Ekkor komótosan kimásztak a rendőrkocsiból, és retkes zubbonyuk gallérját markolászva, fakó hangon kiabálva véget vetettek a fesztiválnak. Ricót leráncigálták a megrognált autó tetejéről, és próbálták megbilincselni. Ez nehezen sikerült, mivel a garázdaságot elkövető személy hol a nyakában csüngő keresztet csókolgatta, hol hevesen gesztikulált és spanyol halandzsanyelven hadovált nekik valamit. Ricót sose kellett féltetni. Zsigerből tolt a kamulátint. Az egész performansz legalább arra jó volt, hogy rólam teljesen megfelekezzenek a zsaruk, így otthagytak a rögtönzött utcabál díszletei között. Pár utcaseprő krárogott csak az út mentén, amikor befutott az első villamos, és Rico féltve őrzött gitárjával a kezemben végre kikészültem egy „Balassi Bálint 27” feliratú kukából.

Ahogy másnap kiengedték a fogdából, Rico egyből átrohant hozzám. Felkapta a gitárját, kölcsönkért pár ezer forintot, majd elhúzta a csíkot. Alapjáraton nem bíztam volna rá egy garast sem, de mindig lenyűgözött, hogy létezik a földön egy hozzá hasonló képtelen organizmus, varázslatos kókler. Olyan volt, mint egy amóba. Mindenhova beszivárgott és mindent bekebelezett, akár egy éktelen paca. Az utóbbi években sajátos humorát előntötte az epe. Rózsás csecsemőarca kifakult, huncut gengszterszemeiből kialudt a tűz. A Deák téri metró előtt ücsörgött ócska hangszerével, üveges tekintettel bámulva a Fashion Street nyüzsgő kavalkádját. Szótlanul gubbasztott, mint egy konzervdobozból elvágyódó hering. Gitárján elpattant a legvékonyabb húr. Nem cserélte, csupán lebutította a játékát. Miközben a tokjába szórt aprópénzt számolgatta, próbált viccelődni: „Nem rakunk egy jó nagy tábortüzet a Porsche szalon előtt, öcsém?” Szemmel láthatóan kezdett belefásulni abba,

hogy minden jöttment lekörözi. Mindenféle kütyükkel és űrtechnológiával jönnek ki az utcára muzsikálni, miközben neki csak egy szászrégeni tuskó rezonál a kezében. Nem értette, miért nem lehet akkora spíler, mint Paco de Lucía vagy Snétberger Ferenc. Ők bezeg világsztárként ide-oda utazgatnak, szmokingban feszítenek, tolják a kokót a Bahamákon. Ez utóbbi nem jellemző minden gitárlegendára. De az tuti, hogy nem kézzel sóprögetik a csikkeket és sárga csekket a szakadt linóleumpadló alá. Szép lassan elpártoltak Rico mellől a nők. Macsó csibészége nem nyugözte le őket, miután apránként lemállott róla az öntörvényű Mariachi misztikus maskarája.

Rico azon az ominózus estén a sliccét cibálva mászott le Almitra galériájáról. Lehuppant mellém a kanapéra, kivette a kezemből a sört, és unott pofával közölte: „Látod? Nem szöke, nem nagymellű... De legalább szeret!” Nem voltam valami nagy észkombájn, hogy még aznap este beszálltam a bizniszébe. Talán az ragadott meg, hogy minden sallang ellenére ártatlan egyszerűséggel viszonyult a világhoz. Nem árult zsákbamacskát. Alakoskodása nem színjáték volt, csupán az igazi énje elnagyolt karikatúrája. Tudat alatt sejtettem, hogy nem számíthatok semmi jóra, de költészetnek hatott minden gesztusa, ezért muszáj volt adni egy esélyt a galériáról lebotorkáló, beszakadt lábkörmű, havannai Villonnak.

Évekkel később Almitra felhívott. Közölte, hogy azonnal menjek át. Hangjából hallottam, hogy valami nem stimmel. Bevodkázott? Régen sose ivott. Vonakodásomat észlelve közölte, hogy ez nem vicc. Ne is merészeljek tiltakozni. A *nem nem nem* – figyelmeztetett a tripla tagadás csajos axiómájára. Pár hónappal korábban szakítottunk. Oké, *megyek, megyek*, nyugtattam. Dupla igenléssel nem lehet tagadni. *Aha, persze*, bontotta a vonalat.

Fekszünk a tikkasztó Dob utcai kánikulában. Már az is meglepő, hogy enged rágyújtani itt fent a galérián. A matrac mellett duruzsoló laptopból rekedten szól a Flamenco rádió. Mintha Ricót hallanánk. Szinte látom, ahogy játék közben bólogat a kuglifelével, ütemre dobbant a csizma orrával, mint egy fújtató bika. Ez az öklelő szarvak nélküli statikus düh jellemezte a leginkább. Plafonra szegezett heroikus tekintettel pengette a záróakkordot, mint a Carnegie Hall rivaldafényében sütkérező idolkái. A Vígszínházzal szemközti Chicago étterem gyér közönsége ekkor már a desszerttel volt elfoglalva. Pár holland kisnyugdíjas tapsikolt enerváltan a félhomályban. Amint Rico felocsúdott a nárcisztikus bódulatból, riadtan konstataulta az eszcájgok csörömpölését és a nyikorgó széklábak zaját. Ledobta színpadi maszkiát, és egyből berontott a konyhába. A személyzeti lengőajtó kajütablakán át figyeltem az étterem tulajdonosával lefolytatott vitát. Olyan volt, mint egy hangtalan jelenet Buster Keaton valamelyik némafilmjéből. Nem sokkal később Rico kirontott a hallba, és öles léptekkel megindult a kijárat felé. Lyukas westerncsizmája kopogott a világot jelentő deszkákon.

A Körúton beszállt egy taxiba. Ellenőrizte a pénztárcáját, bemondta az úticélt, és elindultak. Nyugodt, éjfél óra. Csillogott az úttest, mint egy békés film noir-ban. Rico elké-

nyelmesedett az anyósülésen. A kesztyűtartón dobolt egy vidám Gipsy Kings nótát. Lábai között a gitárja. Éjszakai suhanás a kihalt rakparton. A sofőr és az utas figyelme egymással szinkronban elandalodott. Rico félig lehunyt szemhéján alig szűrődtek át a felezősávok és a forgalmi lámpák szaggatott tempójelzései. A gumiabroncs gyengéden surrogott a nedves flashteron, mint egy csörgedező andoki patak. A város pár pontján a közlekedési lámpák hajnali egy után villogó sárgára váltanak. A taxis rutinosan siklott át minden kihalt kereszteződésen. „Látja, Művész úr, ezen is simán átférünk.” Joviális mondatára nem érkezett felelet. Tőlük kilencven fokkal jobbra, szinte a semmiből bukkant föl egy száguldó teherautó, ami egy mélységből érkező fehér cápa lendületével a taxiba csapódott.

Az idő relatív. Egymást követő, lineáris momentumok sorozata, ami az éber jelenlét kontinuitásával tüntet ki minket. Ezúttal a röpke ezredmásodpercek végtelennek tűnő mozzanatok metszeteiként rögzültek Rico retináján. Olyan volt, mint egy légies balett. Táguló pupillája lassított felvételenként észlelte a kasztni ijesztő horpadását, a terjeszkedő, vajpuha fémfelületeket, ahogy összegyűrődtek körülötte, mint a zörgő sztaniolpapír. A szélvédőről a felületi feszültség pókhálós térképe ezer apró szilánk formájában robbant bele az arcába. Spriccelt a gyöngyüveg, mint egy perui zuhatagban. Keservesen felnyögött az acélszerkezet, amint a pusztító vektorok, ezek a láthatatlan, démoni erőhatások amorf szarkofággá préselték a taxi áramvonalas kasztniját. Rico szembogarái rezzenéstelenül fogadták, ahogy elkerülhetetlen végzete egyre beljebb nyomakodott az utastérbe. Először a kesztyűtartó alá szorult térdeit roppantotta össze, majd a behajló ajtószárny a jobb vállcsontját törte el. Lelappadt tüdejét, amiből nyomban távozott minden korty levegő, a saját törött bordái nyársalták fel. Elernyedte hasüregében úgy rázkódtak a zsigerek, akár egy zsák gypot. A gyenge mirigyek sorban leváltak a kötőszövetekről, mint hüvelyérről a borsószem, leszakadt a lép, a máj, majd a borotvaéllé gyúrt acél széttrancsírozta a mellkasát, és a kettőtört gitárnyak átdöfte a bal veséjét. A vadászpilótákra nehézkedő erők többszörösével felérő sokkhatás damilhúrként pattintotta el a gerincvelőt, ami ostorként csapott bele a vak-sötét koponyaüregbe. Szerencsére nem volt már senki otthon a kocsonyás centrifugában. Rico fel sem fogta, mi történik vele. Összeforrt a saját gitárjával. Zenész és hangszere egy

testté lett. A végzetes koncertet nem követte taps, csak járdaszéli csönd. Elgurult dísztár-
csák csörömpölése. A Flamenco rádióban felcsendül az *Entre dos Águas*. Ez a szám volt Ri-
co kedvence. A „Két víz közt” című sláger elkísérte őt a perui zuhatagtól egészen a sivár,
havannai keresztveződésig.

Egészen furcsa dolgok járnak az ember fejében egy temetés alatt. Saját testhelyzetét
latolgatja a koporsón belül, szinte kitapogatja saját tengelye körül a puha, bordó
velúrbélésben elfoglalt, optimális pozícióját. Próbál belehelyezkedni a felfoghatat-
lan nyugalomba, amiben köddé vált tudata részt sem fog venni. A köd állaga és nyomvo-
nala, lassú szétterülése behatárolhatatlan. A nemlét bizonyára nem rendelkezik olyan fo-
kozatokkal, amelyek egy tértől és időtől független, személyes eszmélet számára kellő táp-
talajt nyújtanának.

Ekkor mindig eszembe jut, hogy a testemet alkotó protonok felezési ideje 1.67×10^{34} év.
Ennyi idő alatt nem hogy az ember kihal, de az összes csillag ki fog hunyni. Azzal nyugta-
tom magam, hogy hajdani alkotóelemeink továbbra is számtalan kölcsönhatás részesei lesz-
nek. Kérészerűtlen humanoid konstellációm Lego-elemei egészen bizarr struktúrák szerke-
zetét fogják gyarapítani, magnetárok, barna törpék és neutroncsillagok gyomrában. Ami-
kor a képlékeny plazma ideje lejár, egy fekete lyuk akkréciós korongja fogja beszippantani
a *néhai én* törmelékeit, és egy kozmikus tetkó formájában rögzülünk mindnyájan az utol-
sókat rúgó téridő halványuló eseményhorizontján. Mindez számomra vigasztalóbb, mint
az Arany Alkony nyugdíjasotthon bármelyik szlogenje egy túl későn kötött életbiztosításról.

A túlvilági lét, avagy expanzív nemlét csacska képzettársításait felváltja az abszolút sem-
mi káprázata. Az egocentrikus jelenlét totál nihilje, az antropikus öntudat teljes vákuuma,
amit egyfajta sötét szingularitásnak vagy határtalanul fehér mezőnek szeretek elképzelni.
Ennél sokkal borzalmasabb volna örökre bennragadni egy kattogó MRI belsejében a zárt,
ciklikus örület peremvidékén. Abba belegendolni sem merek, a fentiekhez képest mekko-
ra csalódás volna reszuscitálni, vagyis feltámasztani önmagam, kikaparva humuszban osz-
ladozó kontúrjaimat a talajból, ha netán mégis elbődülnek a Végítélet harsonái. Az is lehet,
hogy ez az egész egy félreértés. Tök feleslegesen aggódunk. Nem létezik halál. Minden teme-
tés egy összeesküvés, amivel a beavatottak leplezik a nagy Tabut a tudatlan kisebbség előtt.

A legváratlanabb helyzetekben aztán feltörnek a pornográf gondolatok. Nálam többnyi-
re a részvétnyilvánításra váró sorban. A képzelgések nem az elhunyt személyéhez kötőd-
nek, hanem a többi gyászolóhoz, ahogy a koromsötét, belülről füledt ruhák alól árasztják
magukból a szomorúság tragikus illatát, a pikáns parfümmel leplezett közöny hónaljsza-
gát, és a feromonok izgató kavalkádját csak fokozza a felhalmozott koszorúk friss fenyőil-
lata. Átfut az agyamon: lehet, hogy dacryphiliás vagyok. Olyan személy, aki felizgul a sí-
ró emberek látványától. Almitra mintha sejtené, min jár az agyam, alkaromat karmolász-
va csöndben pityereg. Minket már csak ilyen alkalmak kötnek össze. Kaotikus temetések
és giccses esküvők, amiket képtelenek vagyunk átélni belül. Elmondom neki, hogy reggel
arra riadtam fel a melóhelyen, hogy a személyzeti galériám alatt valaki boldogan üvöltözik,
hogy milyen jó lesz Rico temetése után meginni *vele* valamit. Az éber álomban nem volt
tétje a szertartásnak. A rituálé alanya ugyanúgy kísétál majd velünk innen a temetőből egy
búfelejtőre, mint Halász Péter a Múcsarnokból, miután pár hónappal a halála előtt meg-
rendezte a saját temetését.

Amikor átsétáltunk a Testvérhegy mellett lévő köztemető kapuján, Almitra törte meg
a csendet. „Kinek lesz a virág? Randid van?” – villantotta felém pajkos koboldvigyorát,
mielőtt menetelni kezdtünk, mint két gyászrobot. A ravatalozóban nem szólt a szintetizá-
tororgona. Éreztem, hogy taplósodni kezd a szájpaplásom. Beosontunk egy családi kriptá
mögé, ahol találtunk egy csapatot. Mohón ittam, majd felkínáltam Almitrának a vízsugarat.
Fintorogva közölte, hogy nem kér a hullaléből. Tuti hemzsegek benne a kólibaktériumok.

Megpróbálom felvidítani valamivel. Egy különös indonéz népszokásról mesélek neki.
A Sulawesi szigeten élő toraják minden évben exhumálják a szeretteiket. Előkapják őket
a sziklásírból, és visszaültetik a családi körbe. A visszatérők ünnepe a szegényeknél pár na-
pig, a gazdagoknál több héten keresztül zajlik. Az elhunytat ez idő alatt élő személyként

kezelik, ellátják étellel-itallal, cserepes szájába szivart helyeznek és meggyújtják, lecsorgatnak pár deci szeszt a nagypapi torkán, és a kedvenc szalmakalapját is felteszik enyhén úszkösödő üstökére. A holtak lakomája alatt bemutatják nekik az ükunokákat, akikkel nem találkozhattak az életük során. Kellemesen eltársalognak a velük egy háztartásban élő tete-mekkel. A zombikerekasztal élén a családfő áll, aki üzleti ügyekben is kikéri a tanácsukat, a gyerekek pedig beszámolnak nekik, hogy mi volt velük a suliban. Minden ciklus végén helyreporozzák a kadávereket, balzsammal és formalinnal preparálják a korpust, kozmetikázzák a szépséghibákat, penészedő gúnyjukat lecserélik a legújabb divat szerinti göncökre, majd szépen visszahelyezik őket az öröknek nem nevezhető nyughelyükre.

Almitra szerint ez a kollektív gyász munka patológikus esete. Nemrég olvasta a hírekben, hogy Miskolcon rátörték az ajtót az avasi lakótelep egyik lakójára, mert a lakásából förtelmes bűz szivárgott. Kiderült, hogy a férfi hónapok óta együtt hált a korábban elhunyt édesanyjával. Almitra kérdően pillant rám, hogy az ehhez hasonló esetek mennyiben tekinthetők az odaadó gyermeki kötődés szakrális megnyilvánulásának, főleg, hogy a törődő gyermek fél éven keresztül felvette és elitta a szerencsétlen, halott asszony nyugdiját.

Síri csendben menetelünk tovább. Minden csak megszokás kérdése. Egyetlen percet sem szabad elfecsérelni, mivel utólag korrigálhatatlan az elbaltázott életünk. Nincs lehetőség pótvizsgára. A kvantumszövedék hullámai végleg összeomlanak, négydimenziós időkúpunk csúcán kiárad a fény. Elnyeli egy végtelen lomb sűrűje, mint a zárlatos karácsonyfaizzót. Nincsenek téridőháló szövőgető párkák, akik visszafejtenék a felfeslő szálakat. Nem nyit senki semmiféle kis- és nagykaput. *Caput Algol*. Konyec. Nyista.

Próbálom oldani a hangulatot. Rámutatok egy díszes homlokzatra. „Nézd! Milyen jól mutatna otthon egy ilyen levágott medúzafő!” Almitra egyből kioltja esztétikai lelkesedésem. „Minden medúza faszfej! Idétlen az a rajtuk csüngő, csokornyí dildó.”

Addig kószálunk a szellős parcellák közt, míg el nem tévedünk. Almitra lecövekel egy borostyánnal sűrűn benőtt sírbolt előtt. Összenézünk. Az ezredforduló tájékán sokat tanakodtunk a temetői szeretkezésen. Közlöm vele, hogy én már akkor se hittem efféle mendedmondákban. Emós baromság. Az Óbester borozó punkjai se másztak ki a Fiumei úti sírkertig, elég volt nekik a Rózsák terén a templomkert egy spontán kefélshez. Weöres Sándor és Károlyi Amy híres – irodalomtörténeti jelentőségű – temetői liezonját sem tudtam soha elképzelni. Hiába a sok Istar és Aphrodité, a *Canzone* vagy a *Priaposz* pajzán energiái, az erotikus töltetű művek és a valóság két külön dolog. A mesteri tündérmanók nászából sose bírtam elképzelni egy heves, impromptu jellegű, temetői dugást, főleg mivel a Bóbita éteri narrátorát kizárólag onániás szituációban tudtam elképzelni. „Nyilván”, vág közbe Almitra, „hiszen egész kamaszkorodban a *Pszichére* recskáztál.” Meg a *Doktor Bubó*ból Ursulára, teszem hozzá gyorsan, hiszen akkoriban nem hasított itthon az Internet, csak a tévé létezett, meg Vágási Feri nyomdája. Igenis vannak aszexuális töltetű írók, erősködöm, de Almitra rám se hederít. Túlságosan lázba hozta a rajzfilmfetisizmusom. Piszkálni kezd, hogy biztosan a Walt Disney-féle *Csipet Csapat* hosszú farkincájú Sziporkája miatt vonzódok a transzmeművekhez is. Vakargatom a fejem. Ezzel persze nincs semmi baj, csacsogja, hiszen inkább bízok egy váltivarú hezitánsban, mint a ciszgender elnyomókban, vagy a *demi sec* pezsgésű futóbolondokban, akik madaras allegóriákkal szublimálják ködös libidójukat. Tovább okoskodom, miszerint Weöres egyesítette a Kinsey-skála szélső polaritásait, a mitikus gendernarratíva maszkjait változtatva sikeresen szintetizálta az egymást dinamikusán kiegészítő princípiumokat és az eltérő nemi diszpozíciókat a szexualitás ősképeit és motívumait ötvöző, hermafrodita költészetében. Azonban a szerzői intenció mögötti, artézi készletésekre sosem derülhet fény. „Hát persze! Hiszen pánszexuális volt” – koppint az orrom hegyére Almitra, majd vihogva betuszkol a borostyánfüggöny mögé. Pár futó pillanatra egészen elháríthatatlan közelségbe kerülünk. Dülledt szeméremcsontjaink egymásnak feszülnek, miközben mélyen letüdözünk egymás szén-dioxidban dús leheletét. *Arcodom arcomod*. Matatni kezd a sliccem körül. Már majdnem elterülünk a földön Zsivótzky Gyula kalapácsvető olimpikon sírja mellett, amikor észrevesszük, hogy egy fűzfa lombja alól hosszú percek óta bámul minket egy éjfekete kendőbe bugyolált, félszemű öregasszony.

Végre rábukkanunk Rico végső nyughelyére. Ehhez elég követni a kómosott pólóban flangáló utcazenészeket és gitártokot lóbáló perui indiánokat, akik egyre nagyobb számban

özönlik el a temetőt, mint a Romero filmek zombihordái. Egykori pályatársak, aluljárói sá-
mánok, rasztafári kongások, peckes bajszú, bőrmellényes gábor-cigányok alkotnak széles
kört Rico sírhelye körül. A kántor kappanhangon énekel a Zsoltárok könyvéből. Ruppótlan
fekete sporttáskám oldalán rikít a fehér ADIOS felirat. Morbid márkahűségem passzol az
alkalomhoz. Egyre erősebben szorítom a markomban a vörös rózsát, amiről nem vágták le
rendesen a töviseket. Amint sorra kerülök, hogy lerójam a kegyeletem, kissé megszedülök
a gödör szélén. „Hogy az a jó...” – szalad ki a számon, ahogy eszembe jut Rico régi tarto-
zása. Elévült gázsimat ott fenn a Mennyekben valószínűleg nem jegyzi Szent Péter notesza.
Elvigyorodom. *Az egyik szemem sír, a másik meg gödör.* Elhajítom a szál rózsát. Ima helyett
egy klasszikus filmidézettel búcsúzom: „Tartsd meg az aprót, te mocskos állat.”

Körülöttem szipogó hozzátartozók. Egy lila hajú néni a könnyeivel küszködik. Szem-
mel láthatóan nagyon sajognak visszeres lábai. Almitra odasúgja, hogy ő Rico édesanyja.
Hozzáteszi, hogy az olcsó hajfesték néha egészen spontán hozza létre a fején látható gro-
teszk színhatást. „A hullafoltos zsálya a frusztrált nők színtónusa” – idézem a XIX. századi
romantikus szimbolizmus szócikkét a művészeti zseblexikonból. Az anya megtántorodik
a tátongó sírnál. Két ébenfekete hajú indián rántja vissza. *Nem zuhanhatunk elhullajtott ró-
zsáink után,* dúdolja a folyvást éber, belső Máté Péterem. Nem vetődhetünk a mélybe ér-
tük, se előre, se hátra, *se visszafelé, hiába.* Orpheusz szellemvasútja egyirányú. Senkinek se
nehezebbek a léptei, mint a sír szélén tántorgó, szerelmes édesanyáknak.

A környező bokrokból előbújnak a szürke garbót viselő sírásók. Élükön egy robusztus
viking menetel, Van Gogh bányavidéki alteregója, akit egy cingár, feltehetőleg ittasan szé-
delgő srác követ, majd egy hórihorgas öreg zárja a sort. Unott ábrázattal állnak a gödörnél,
mint a bölcsőhalak. Fejet hajtanak, majd villámgyors lapátolásba kezdenek. Almitra a hom-
lokára csap, gyorsan odarohan, és behajítja hófehér rózsáját a földanya tátongó sebhelyébe.

Régi agyagműhelye jár a fejemben, ahol Ricóval elvonultak a galériára. Később éve-
ken át én heverésztem ott. Mire helyükre kerülnek az utolsó rögök, kezdem érteni, ho-
gyan ássák az inverz kúpokat. A sírhely fölött púposodó hant pont koporsónyi. *Minden
földbe mártott test annyi földet szorít ki...* Mérlegelem a szepultura ókori űrmértékét, de fo-

galmam sincs egy hulla valódi volumenéről. Mivel helyzeti energiája lecsökkent, biztosan könnyebb, mint életében. Minden ember egy két lábon járó entrópiagyár. Erőforrások folyamatos égetésével növeli a káoszt, fenntartja a rendnek nevezett, efemer bonyodalmat, miközben sugározza magából a rendezetlenséget, amivel nem tesz egyebet, mint hozzájárul a kozmosz egyetlen céljának beteljesüléséhez, a több trillió év múlva bekövetkező totális fagyhalál és a tökéletes üresség végső egyensúlyi állapotához.

Vajon pontosan annyi porszem hever itt, mint amekkora a bomlásnak indult molekuláris térfogat? Mekkora lenne az emberiség tömegsírja? Alig Csomolungmányi. *Minden elhagyott test pont annyit veszít tömegéből, amennyi a belőle kiszoruló lélek terhe...* „Arkhimédesz, te balfasz” – pocskondiázom a magamban vívódó, ókori kretént, miközben Rico anyja mellett elkezd csuklani, miután bekapott pár szem Xanax-ot. Himalájámeretű hant? Épp elég ijesztő és felfoghatatlan a saját inverz kúpom.

Teljesen kijózanít a koporsón kopogó rögök zaja, amit csak felerősít a hangszekrény profán akusztikája. Csendháborítás. Egy arasznyira az elhunyt arcától. Mint egy makacs vendég, aki addig dörömböl az ajtón, míg ránk tör szeretkezés közben. Létezik nagyobb kín az örökké tartó orgazmusnál? Danténak van ilyen bugyra? Nincs lent más, csak mindent előntő, steril fehérség, egy kattogó MRI készülék pokla, amiben a fülünk mellett dübörög a pokoli techno. Megkocogtatom Almitra vállát, hogy suttogva lezárjam a szexuál-lélektani vitánkat: „József Attila minden szerelmes verse egy meghíusult baszás.”

Pár percre ismét eltávolodunk a tömegtől. Azon töprengek, hogy átélhetetlen temetés mekkora terhet fog róni a világra. Kire egyáltalán. Almitra kilép a vécéből, szorosan az oldalához tapasztott karokkal, egyenes háttal tipeg felém. Ilyenkor azonnali ölelésre van szüksége. Percekig állunk összefonódva a kék Toi-Toi előtt. A távolban harangszó, mint a Metallica sötét himnuszában. Egyhelyben dülöngélünk. Két sérült szőrszülő, kudarcot vallott oltalmazó. A szertartás hatása alatt állok. Post mortem állapotom kilátástalanságára nem nyújt vigaszt a fekete lyukak Hawking-sugárzása. A kozmoszban nem veszhet el semmilyen kvantuminformáció, mégsem hiszem el, hogy Borges Kalendáriuma képes megjegyezni minden részecskénk állapotát, és a végén úgyis széjjelszakad ez az egész elcseszett terasz, amin hologramként bolyongunk.

Almitrát másnap is várja egy temetés. Új szerelmének elhunyt az édesapja, és a családi kupaktanács úgy döntött, hogy a síofoki nyaralóban alakítanak ki számára átmeneti nyughelyet, mielőtt tavasszal beleszórják a hamvait a Balatonba. Tehát még nem távozott teljesen a *holtak sorából*, botlik meg a nyelvem, pedig gőzöm sincs, hogyan lehet *túlhalni* egy köztetes állapotot, az urna kongó purgatóriumát, a dohos szekrény naftalinos limbuszát, amikor szeretteink bedobnak egy balatoni fészerbe az egykori pecafelszerelésünk mellé, kiürült hal-tápos vödörök és rikító kapásjelző bóják közé. Holtak sora, élők sara. Rico biztosan tudott volna erre valami megoldást, amit egy perui ayahuasca-szertartáson lesett el. Almitrával évek óta nem vagyunk képesek kitölteni az eleven űrt, amit egymásban hagyunk. DNS-eink szervessé sose váló összefonódása a mi inverz kúpunk.

Miközben ölelkezünk a vécé előtt, egy kísértet szemű lány vonul el mellettünk. Felvillan bennem, hogy valaki talán mégis a végsőig szerette Ricót. Hálás kíváncsisággal tekintek rá, de a lány nem reagál. Megvetően méregeti az ujjaim közt parázsló cigarettát. Észbe kapok, hogy majdnem felgyújtottam Almitra haját. Tekintetem egy közeli síremlék szobraira terelődik. Egy élveteg ábrázatú viktoriánus angyal szorítja az ágyékához egy bűnbánó lélek fejét, aki feltehetőleg a kripta lakója. Szerencsére bigott nagynéném nem képes beelátni a fejembe. Megsimogatom Almitra buksiját, és rámutatok a BDSM-mauzóleumra. Válat von, és annyit közöl: „Elszántak az álszentek.”

Érzem, hogy csuklómat szorongató tenyerében lassan beindulnak a csecsemőreflexek. Megkér, hogy kísérem vissza a sírhoz. Hamarosan kezdődik a soron kívüli szertartás. Mire odaérünk, már lecserélték a kántort. A gyermekded ábrázatú reverendás helyett egy bronzarcú indián áll a sírnál, és egy kakas vérét csorgatja a földhalomra. Áldozatot mutat be a kecsua Földanyának, Pachamamának. Lámaszór poncsóba burkolt alakok veszik körbe, akik ütött-kopott hangszereikkel belesapnak Rico kedvenc nótáiba. *El Condor pasa. Un Amor. Gracias a la vida.* Újra elindul a belső mozi. Amikor először muzsikáltunk együtt a Chicagó étteremben, flamandok barbecue-ja alá sikkálva a C-dúr, ez a nagy gye-

rek, aki most itt fekszik, kicsattant a gyönyörűségtől. Azonban amint észlelte, hogy a közönség figyelme lankad, egyre idegesebb lett. Levonult a pódiumról, és a zsúrkocsira kitett zserbókat elkezdte egyesével felfalni. Utána ellopt az egyik holland elől egy üveg Amstelt, és mint egy kecses kardnyelő, hátradőlt, és egyenes gigával egy szuszra benyakalta az egészet. A mutatványt követően meghajolt, pukedlizett, és egy oltári böfögés kíséretében bejelentette: „Señoras y Señores! The show is over!”

A szertartás végéhez közeledve felcsendül bennem kedvenc Pantera számom, a *Cemetery Gates*. Épp a vijjogó gitárszólónál tartok, amikor Almitra elém tolja a telefonját. Benne a Ricótól kapott utolsó SMS: „Figyi, csajszí! Ha már úgyse gyötritek egymást a pancser segédemmel, átruccanhatnál egy kis hancúrozásra!”

Rico lila hajú mamája egy padon ücsörögve kábultan hallgatja a kecsua búcsúztatót. Almitra odamegy hozzá, és megöleli. Amint visszatér, elfogja a röhögőgörcs. „Részvétem” helyett véletlenül azt mondta, „gratulálok”. Összenézünk. Hallottunk már ennél szomorúbbat. A Xanax hatása alatt úgyse hallott semmit. Hollók gubbasztanak egy közeli kriptán. Óriási, burzsoá kriptá. Díszes oszlopok, timpanon, rézkilincs. Fűthető gyászpad is van, hogy a túlvilági csevejtől ne durranjon be az aranyerünk. A márványpalota mellett egy jóval szerényebb, sekély sírhant. *Itt nyugszik X. Jánosné. Példás feleség. Szerető anya.* Fejénél korhadó kopjafa, amit még 1993-ban döftek le oda. Se szirmok, se virágok, se koszorúk. Lelappadt fölötte az általa kiszorított talaj. Nem kivehető a negatív személy inverz kúpja. Almitra halkán mormolja maga elé: „pél-dás feleség, sze-re-tő a-nya”. Megszorítja a kezem, majd szótlanul elballag. A temető előtt beszáll egy taxiba. Megborzongok. Átjár a feltámadás szomorúsága. A Kőhegyi turistaház melletti Petőfi-kilátónál pár éve egy kóbor kutyának adtuk a tűző nap alatt megromlott húsvéti sonkánk maradékát. Nem sokkal később Almitra egy doboz szívecskés Milkát kapott tőlem. Nem hinném, hogy egy ujjal is hozzáért. Valószínű, hogy reggelre a csoki megolvadt, és megdézsmálta a kávészünetben valamelyik nővér, miután a rutinszerű, ambuláns beavatkozást követően hazaengedte Almitrát a szülészeti osztályról. Felkapaszkodom az első buszra, ami megáll előttem. Meg sem nézem a számát. Félóra zötykölődéssel eljutok a Vígszínházig. Beülök a Sherlockba. Csapolt cidert kérek a változatosság kedvéért. Emelem poharam. *Szevasz Rico.* Kilöttyintek egy kortyot a bárshézék alá, a világot jelentő deszkákra. *Lógsz nekem ötven rugóval, te szemétláda.* ■ ■ ■

■ **Tolvaj Zoltán** (1978, Budapest) költő, író, műfordító. Első két verseskötete a Parnasszus Új Vizeken c. sorozatában jelent meg (*A medve lépései*, 2001; *Töréstenst*, 2007). Az argentin César Aira *Kísértetek* c. regényének általa készített fordítása Magvetőnél jelent meg 2012-ben. 2010-ben Móricz Zsigmond irodalmi ösztöndíjban, 2018-ban NKA szépirodalmi alkotói támogatásban, 2021-ben MMA irodalmi ösztöndíjban részesült. Jelenleg első novelláskötetén dolgozik (*Erdőkerülő*), melynek anyagából 2018 óta számos publikáció érhető el online.